

SOCIALE TANDHEELKUNDE

DE SCHOOLTANDHEELKUNDE TE AMSTERDAM GEDURENDE DE EERSTE ZES JAREN VAN HAAR BESTAAN

In bovengenoemd artikel in het „Tijdschrift voor sociale geneeskunde” van April 1932, geeft de leider der Afd. Geneeskunde en Hygiënisch Schooltoezicht van den Gem. Gen. en Gez. Dienst te Amsterdam, de arts C. L. Deyll, een belangwekkend overzicht over de eerste volledige schoolperiode van zes jaren der Amsterdamsche schooltandverzorging.

„Deze voorziening gaat, zooals bekend”, schrijft Dr. Deyll, „uit van het beginsel, dat het, om te bereiken, dat de kinderen de school met een gaaf en goed verzorgd gebit verlaten, noodzakelijk is, steeds de tanden van het blijvend gebit kort na hun verschijnen in den mond te controleren en eventuele kleine defecten onmiddellijk te herstellen.”

Als proefnemering in een enkele wijk begonnen, heeft deze goed-georganiseerde dienst zich reeds zoo snel en regelmatig ontwikkeld, dat, bij verderen gelijken groei, in 1935 of 1936 alle scholen tot en met hun zesde klassen zullen zijn voorzien. Een welsprekend beeld daarvan geven de bijgevoegde jaarcijfers.

Jaar	Aantal kinderen, waarover de voorziening zich uitstrekt	Aantal gesaneerde kinderen		Aantal vullingen		Aantal extracties	
		Aantal	In %	In blijvende tanden	intemp. tanden	Blijvende tanden	Temporaire tanden
1925	1628	1501	92.2	1740	43	0	8
1926	3146	2844	90.4	3138	135	38	70
1927	5894	5195	88.2	4542	13	159	97
1928	11879	10583	89.-	12730	25	432	712
1929	16060	13525	84.2	13354	19	274	1167
1930	29941	25706	85.8	22149	29	351	2329
1931	44459	38388	86.4	43154	60	956	5191

Den verrichten arbeid besprekend komt Dr. Deyll tot de slotsom, dat uit de cijfers van het aantal benoodigde vullingen (0.82 tot 1.2 per kind en per jaar) nog geen al te positieve conclusies mogen worden getrokken, omdat de omstandigheden, waaronder de dienst verricht wordt, zeer verschillenden invloed uitoefenen.

Interessant zijn ook de cijfers der noodig-gebleken werkuren, nml.: in 1929 voor de saneering van 13525 kinderen 3270 uren, in 1930 voor 25706 kinderen 5522 en in 1931 voor 38388 kinderen 8701 werkuren van de tandartsen. Per werkuur werden in deze jaren gemiddeld 4.2 vullingen (de verdere werkzaamheden: extracties enz. buiten beschouwing gelaten) in blijvende tanden gelegd.

De daling van het percentage gesaneerden, waardoor „onze tevredenheid over het verkregen resultaat eenigszins wordt getemperd”, verklaart de schrijver uit bijkomstige omstandigheden (stijging van het percentage wegblijvers of onwilligen in de hoogere klassen; slechter opkomst der leerlingen uit de zesde klassen in een der minst gunstige stads gedeelten).

Tot slot geeft dan de schrijver (-medicus) eenige beschouwingen, die wij hier woordelijk laten volgen:

„Een volkomen juist beeld zal echter eerst kunnen worden verkregen, nadat de tandheelkunde zich over de geheele stad zal hebben uitgebreid. Wel kan echter met zekerheid worden aangenomen, dat ook dan in de hoogste klassen een niet onbelangrijk aantal wegblijvers zal voorkomen. Dit valt daarom zoo te betreuen, omdat het juist op de resultaten, die bij de leerlingen der hoogste klassen bereikt worden, het meeste aankomt. Reeds nu wordt er zooveel mogelijk naar gestreefd, dat alle kinderen, die behandeling noodig hebben, bij den tandarts komen. De wegblijvers krijgen alle een tweede oproeping. In den beginne is wel eens getracht zoonoodig daarna door huisbezoek de opkomst verder te verbeteren; daarbij bleek echter, dat het resultaat dezer pogingen niet door de hoeveelheid daarvoor noodige arbeid werd opgewogen.

Toch kunnen we ook in dit opzicht de toekomst wel met een zekere gerustheid tegemoet gaan. De schooltandheelkunde is thans nog een jonge instelling; naarmate zij zich meer zal hebben ingeburgerd, zal het besef van de groote waarde van een gezond gebit meer en meer bij de bevolking doordringen. En dan is er nog een factor, die daarbij groot gewicht in de schaal kan leggen. Ik bedoel de actieve medewerking van het onderwijzend personeel der scholen. De onderwijzers, die dagelijks met de kinderen in aanraking komen, zijn de aangewezen

personen, om in dezen een gunstigen invloed op de kinderen uit te oefenen; toe te zien en te bevorderen, dat degenen, die voor behandeling bij den tandarts zijn aangewezen, aan den oproep gevolg geven; te bevorderen ook, dat de kinderen de hun gegeven lessen in hygiënische verzorging van mond en gebit geregeld opvolgen!"

v. A.